

ZPRAVODAJ Č. 44

LEDEN 2023

REGIONÁLNÍ FOLKLOR DO ŠKOLY

NÁRODNÍ
ÚSTAV
LIDOVÉ
KULTURY

Zpravodaj 44

Zima 2023

Milé paní učitelky, páni učitelé, děti,

do nového kalendářního roku vám přejeme mnoho zdraví, štěstí a kupu společných zážitků. Nový rok ale nemusí být jen o novinkách. Zachovejme si i v tomto roce chuť pracovat na našem projektu a poznávat lidové tradice našeho regionu. Tematicky tak můžeme činit třeba s našimi dobrými přáteli. Protože i v tomto roce platí: **My jsme tady dva, kamarád a já.** A rok, kdy jsme s kamarády, bude vždy dobrý!

A.Sch. + M. M. + L.J.

I. Aktuálně

Děkujeme za krásná novoroční přání

ZŠ Proskovice

II. Co zajímavého proběhlo

Výstava dýní v Lažánkách

V MŠ v Moravské Nové Vsi uspořádali projekt „Rybář“. Tento projekt začali besedou s panem rybářem Pavlem Zugarem. Malé předškoláky zaujaly udice, podběráky a taky návnady, které rybáři potřebují. Celý týden tak ve třídách vznikaly rybníčky, malovaly se rybky, děti hledaly informace o rybaření v knihách, učily se poznávat ryby na obrázcích a ke všemu si ještě stihly propěvovat písničky (Rybička maličká, Holka modrooká, Plavala husička po Dunaji). Děti si procvičovaly grafomotoriku, skládaly rozstříhaný obrázek, rybičky počítaly, určovaly jejich velikost. Nejstarší děti se vypravily na procházku k „pátému“ (rybníky pod Moravskou), kde pozorovaly život u vody a kde zjistily spoustu zajímavostí. Celý projekt děti zakončily výletem na výlov rybníka Písečné u Hodonína.

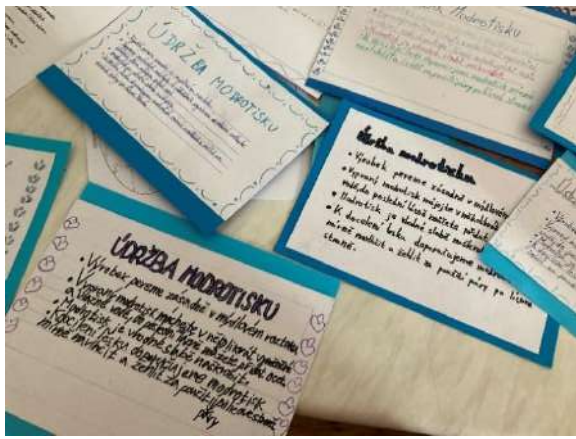

Páťáci ze **ZŠ Jaroslava Seiferta v Mělníku** jsou již posledním rokem v projektu Tady jsme doma. Na završení celého období, kdy se dozvídali zajímavosti ze života našich předků a seznamovali se s lidovou kulturou, si v projektovém dnu vyrobili svůj modrotiskový ubrousek.

Nejdříve se seznámili s modrotiskem, co to vlastně je, kde se používal a kde se s ním mohou setkat. Prohlédli si kroje a lidové motivy, které se na nich objevují. Přečetli si knížku Apolenka z modrotisku, aby se seznámili s postupem tisku na plátno a jeho barvením. Poté si navrhli vlastní vzor na ubrousek a již se mohli dát do práce. Malování na látku bylo novou aktivitou a všem se krásně povedlo. V další části projektu žáci vyráběli návod na údržbu modrotisku. Děti si daly opravdu záležet s textem a úpravou.

Firma Danzinger z Olešnice na závěr poslala hotový modrotisk a výsledek stál opravdu za to! Všem se hotový výrobek moc líbil.

Vítáme nové členy v projektu

ZŠ a MŠ Jezeřany – Maršovice, ZŠ Tasovice, ZŠ U Červených domků Hodonín

Dne 19. října se v ZŠ a MŠ Jezeřany - Maršovice konala beseda s myslivcem Markem Machanem. Vyprávěl dětem o lese a přinesl s sebou ukázky různých druhů lebek, paroží a kůží. Děti beseda velice zaujala a na konci měly spoustu otázek.

Kromě besedy s myslivcem proběhla ve škole také drakiáda.

V Jezeřanech – Maršovicích neměli jen sportovní vyžití, ale proběhl u nich i hudební pořad, kde se děti seznámily s 12 druhy hudebních nástrojů a některé si zkusily na ně zahrát. Děti se také dozvěděly, jak se mají obléknout na koncert a také, jak se mají na koncertě nebo v divadle správně chovat.

Poučení o slušném chování na návštěvách, vyrazily děti na návštěvu do doškové chaloupky v Petrovicích.

Adventní dobu si ve škole zpříjemnili úplně prvním vánočním jarmarkem, na kterém se podíleli paní učitelky, žáci, ale i rodiče a prarodiče.

Ve 4.B v Tasovicích proběhlo svatomartinské vyučování. V českém jazyce hledali žáci v pranostikách slovní druhy, které si zapisovali do šifrovací tabulky. To donutilo děti opravdu přemýšlet. Na svatomartinském čtyřlístku si procvičili synonyma, přídavná jména a slovesa. Vytvořili si podkovy a svatomartinského koně, který se stal maskotem celého projektového dne. V matematice žáci počítali husy a v literární výchově se zabývali posloupností Martinova příběhu.

Na závěr si udělali vědomostní kvíz, aby zjistili, co všechno se za celé dopoledne naučili. Závěrečné hodnocení žáků dopadlo na jedničku pro děti i pro paní učitelku. Jako nepovinný domácí úkol dostaly děti recept na svatomartinské rohlíčky, dokonce jeden žák zpracoval i video s postupem pečení svatomartinských rohlíčků.

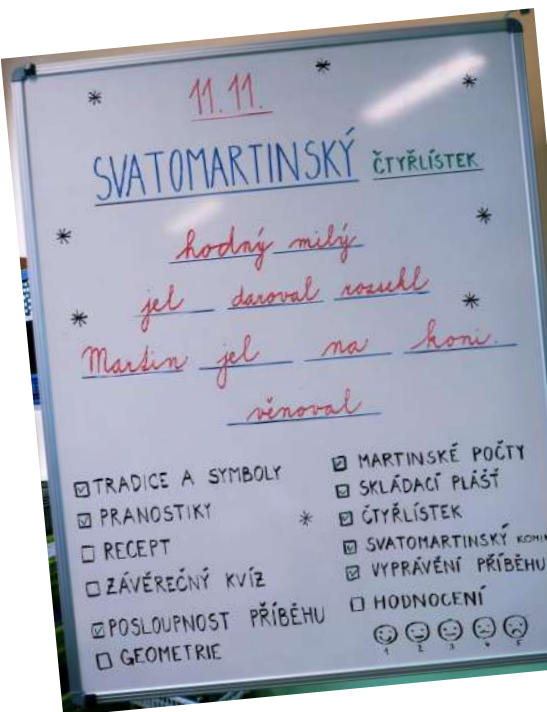
<https://www.youtube.com/watch?v=wRAR6glkmuU>

SVATOMARTINSKÉ VYUČOVÁNÍ

4. B

ZŠ A MŠ TASOVICE

Na svatého Martina bývá bílá perina.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

V 2.A ZŠ U Červených domků Hodonín proběhlo mikulášské vyučování. Žáky provázelo toto téma celý den. S textem o mikulášské nadílce procvičovali žáci slova souřadná, podřazená a nadřazená či řazení slov podle abecedy. V matematice porovnávali a sčítali mikulášské nadílky. Žáci si Mikuláše nakreslili a nacvičili si také písničku, kterou využili při obchůzce Mikuláše, anděla a čertů v podání žáků 9. třídy.

Před Vánocemi ve třídě probíhalo vyučování plné vánočních tradic. Děti se rozdělily do skupin, ve kterých obcházely stanoviště. Zde si vždy přečetly o daném zvyku a vyzkoušely si ho. Zkusily si tak házení bačkorou, věštění z hrníčků, výrobu betlému, lití vosku a krájení jablíčka. Rozkrájená jablíčka poté byla využita jako jeden z darů pro zvířátka při předvánoční procházce.

III. Pro učitele

Lidová píseň

Milé kolegyně, milí kolegové,

Česká televize uvedla pořad o lidové písni (viz odkaz na závěr této úvahy). Při sledování jsem si uvědomila, jak s tímto tématem úzce souvisí náš projekt Tady jsme doma. Lidová píseň, lépe řečeno její neznalost, vedly ke vzniku našeho projektu. Na přelomu století jsem se zúčastnila tří nezávislých výzkumů, jejichž výsledky ukázaly, jak u našich dětí prudce klesá znalost lidových písní. Děti základních škol, jichž jsme se dotazovali, nedokázaly píseň zazpívat, ba ani si na nějakou vzpomenout. Právě to mě tehdy vedlo k myšlence, že tomu je přece třeba zabránit, a tak vznikl náš projekt.

Zmíněný televizní pořad ukázal, jak je lidová píseň svázána s naší národní hudební tradicí, ukázal, že hodnotu lidové písně prověřily staletí, a proto je nezpochybnitelná. Ale také, že není nic lepšího, co můžeme předat nejmladší generaci, než je lidová píseň. Pro krásný jazyk, pro hodnoty v ní obsažené.

Při sledování pořadu jsem si také uvědomila, že zatímco hmotné, ale částečně i nehmotné kulturní dědictví (modrotisk, Jízda králů, Masopustní obchůzky na Hlinecku atd.) může ochraňovat obec nebo stát příslušnými úřady, lidová píseň může žít jen díky těm, kteří ji budou zpívat. A to jsou především děti. Neměl by proto právě tento úkol být jedním ze základních úkolů naší školy? Já myslím, že ano.

A tak se, milí kolegové, obracím na vás s žádostí o spolupráci. Věřím, že po shlédnutí pořadu budete mít nápady, jak dát dětem radost z poznání lidové písně, ze společného zpěvu a jak tím lidovou píseň uchovat. A tak se těším na vaše nápady! Už proto, že mnohé z toho děláte.

Alena Schauerová

Viz: Česká televize(ceskatelevize.cz)(<https://www.ceskatelevize.cz/porady/10150778847-historie-cs/>)
Tóny z lidu odposlouchané

IV. K úvaze

Praví se, že píseň národní jest kvítko na luzích vlastenckých vyrostlé, ježto příroda sama vychovala.

K. J. Erben – Prostonárodní české písně a říkadla

Lidová píseň je hudební mateřská řeč.

Jaroslav Jurášek

